

Om panservognsenheder i Indien under Første Verdenskrig

Indledning

Denne artikel kan læses i sammenhæng med Om 15th Ludhiana Sikhs under Første Verdenskrig, og som supplement til omtalen af mohmandernes opstand fra 1915 til 1917.

Operationer mod mohmanderne, 1915-1917

Operationerne mod mohmanderne var de første i Indien, der involverede en aktiv anvendelse af panservogne.

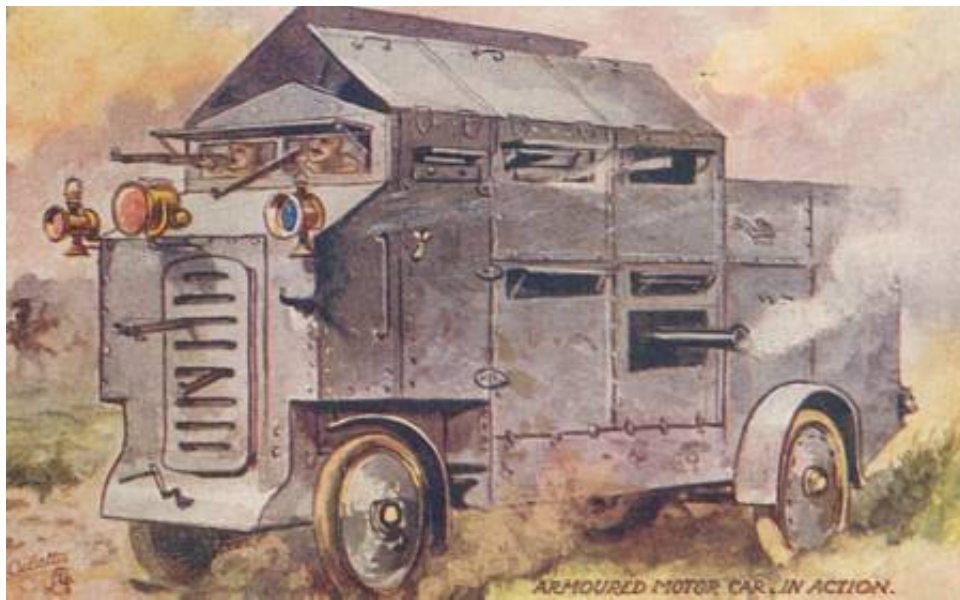

Panservogne ved Kohat Passet, maj 1915.

Fra Kilde 1.

Den høje officer (med hænderne på ryggen) til venstre for panservognene, er forfatteren til Kilde 4, daværende brigadegeneral Lionel C. Dunsterville, oprindeligt 20th Punjabis og fra maj 1915, chef for Peshawar Infantry Brigade.

Indiske panservogne

Armoured Motor Car in Action, ca. 1916.

Fra et samtidigt postkort.

Den her viste panservogn, eller måske snarere hvad vi i dag vil kalde en pansret mandskabsvogn eller infanterikampkøretøj, minder om de typer, der blev anvendt mod mohmanderne.

Disse køretøjer var dog åbne, men forlægget til postkortet kunne meget vel være et af tre pansrede køretøjer, der blev bygget i Calcutta i 1916.

Enheden var tænkt indsat i selve Calcutta som en del af beredskabet mod indre uroligheder. Køretøjerne skulle således operere i bebyggede områder, og netop af denne grund blev køretøjerne, der oprindeligt var fremstillet åbne, udstyret med en overdækning, der sikrede besætningen mod f.eks. flasker, der blev kastet ned mod vognen.

De pansrede køretøjer havde en besætning på en kører og en vognkommandør, og medførte sædvanligvis 6 mand. Vognen kunne udstyres med et eller flere maskingeværer, som det også fremgår af postkortet. Chassiset var fremstillet af Cadillac, mens pladearbejdet blev udført af East Indian Railway's værksted i Lilloah.

Armoured Motor Units

15th Armoured Motor Unit var en del af de frivillige, europæiske enheder i Calcutta [2](#)) og tilhørte The Residency Battalion, Calcutta Volunteer Rifles. Der eksisterede i alt 16 sådanne Armoured Motor Units; de resterende 15 hørte tilsvarende til andre af de frivillige infanterienheder.

Hver enhed var i princippet udrustet med tre pansrede køretøjer, af meget forskelligt design, og et forsyningskøretøj. Vognene var bygget på en række forskellige chassis - bl.a. Fiat, Daimler, Mercedes, Minerva, Rolls-Royce og som nævnt, Cadillac. Man søgte at udskrive køretøjer af samme fabrikat i "sæt" af tre, men da motorkøretøjer var relativt sjældne i Indien på dette tidspunkt, blev der ofte tale om flere forskellige modeller.

Motor Fortress.

Kort nr. 9 i cigaretkortserien Military Motors, udgivet af W.D. & H.O. Wills i 1916, og genudgivet i 1993 af Imperial Publishing Ltd.

Af kortets bagside fremgår følgende tekst:

"For outpost duty and for scouting purposes as well as for the execution of daring raids, mobility, speed, and reliability are necessary essentials for ensuring the success of these Motor Forts. Their engines are almost noiseless, thanks to the invention of the sleeve-valve engine. The car is covered with light, tough, steel plates which rifle and machine gun fire will not penetrate, and most of the vulnerable parts are protected. Sometimes two machine guns are carried, and a crew of from four to eight men."

David Fletcher anfører i Kilde 8, at en iagttager i Indien sammenlignede Cadillac vognene med Noahs Ark ... Selv på fast banet vej var de ganske ustabile at køre, sandsynligvis på grund af et højt tyngdepunkt.

Signalmidler

Panservogne undsætter et nødlandet fly.
Fra Kilde 10.

Panservognene var bl.a. indsat til at afpatruljere spærrelinjerne mod mohmanderne, og under disse operationer kommunikerede patruljerne med de faste poster ved hjælp af signalfag og heliografer. Man kunne også koble sig ind på felttelefonnettet, der var udlagt i forbindelse med spærrelinjerne. Fotografiet stammer muligvis fra Mesopotamien, men skal her illustrere panservognenes kommunikationsmidler.

Nye panservogne tilgår

*Jeffrey Armoured Car, Niagara Camp 1915,
Eaton Motor Machine Gun Battery.*
Fra Jeffrey Armoured Car (Colin Stevens).

I 1917 ankom 16 stk. Jeffrey Quad panservogne fra England til Indien.

En del af panservognene havde tilhørt et af de canadiske panservognskompanier, Eaton Motor Machine Gun Battery, der siden indgik i The Canadian Motor Machine Gun Brigade [2](#)).

Panservognene stammede fra den amerikanske bilfabrik, Thomas Jeffery Company i Wisconsin. Der blev bygget i alt 40 stk. af denne type og de blev finansieret af den canadiske forretningsmand Timothy Eaton, der også lagde navn til sit eget panservognskompani. Panservognene var ganske avancerede for deres tid og havde også en reverskører.

Da kompagniet ankom til England i 1916, var der ikke det store behov for panservogne på Vestfronten, og vognene henstod en tid ubenyttede. Man overvejede at konvertere panservognene tilbage til de lastvogne, de oprindeligt havde været, men den indiske regering fattede interesse for vognene i juli 1917. Tanken var at indsætte dem i Mesopotamien, men man besluttede at sende dem til Indien i stedet.

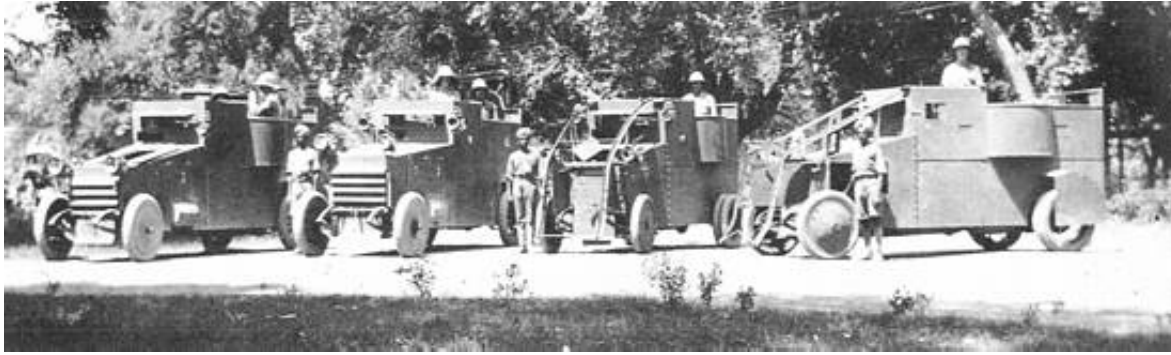
Fire panservogne samt et stort antal reservedele gik tabt under vejs til Indien, da transportfartøjet blev sænket i Middelhavet, men 16 nåede frem i hel stand. De resterende 20 var i mellemtiden blevet overtaget af den engelske regering til brug under urolighederne i Irland.

Senere tilgår også et antal panservogne af typen *Rolls-Royce Armoured Car, 1914 Admiralty Pattern* [3](#)), der havde gjort tjeneste i Mellemøsten.

Kilder

1. *War Cars - British Armoured Cars in the First World War* af David Fletcher, HSMO Books, London 1987, ISBN 0-11-290439-4.
2. *AFVs of World War One* af Duncan Crow (red.), Profile Publications Ltd. Windsor/Berkshire 1970.
3. *British Armoured Cars at War - The First Fifty Years, Part 4* af Charles Messenger, Airfix Magazine, August 1981.
4. *Stilks Erindringer* af L.C. Dunsterville, Gyldendalske Boghandel - Nordisk Forlag, København

1930. (Originaltitlen er *Stalky's Reminiscences*, og oprindeligt udgivet i 1928 på forlaget Jonathan Cape, London.)

Indiske panservogne, ca. 1916.

Fra Kilde 1.

Per Finsted

De indiske panservogne var ikke seriefremstillet; hvert enkelt køretøj fremtrådte ofte forskelligt fra de øvrige, hvilket vanskeliggør konkret typebestemmelse.

Noter:

- 1) Se min artikel Om det indiske Expeditionary Force C i Østafrika, 1914.
- 2) Se min artikel The Canadian Motor Machine Gun Brigade.
- 3) Se min artikel Om engelske panservognsenheder i Ægypten, 1915-1917.